

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 352/2019
10.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојице из ..., које заступа пуномоћник Саво Михајловић, адвокат из .., против туженог ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Милош Богдановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3588/2014 од 29.11.2016. године, на седници одржаној 10.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3588/2014 од 29.11.2016. године, тако што се обавезује тужени ВВ да тужиоцу ББ, на име неисплаћеног дела купопродајне цене, исплати износ од 96.389,74 евра, са каматом по стопи коју за евро прописује Европска Централна банка, почев од 26.04.2004. године, као дана доспелости обавезе, па до коначне исплате, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате и обавезује тужени да тужиоцу ББ накнади трошкове поступка у износу од 1.134.000,00 динара.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 255.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П 4379/10 од 28.05.2014. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ, на име неисплаћеног дела купопродајне цене, исплати износ од 96.389,74 евра, у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате, са каматом по стопи коју за евро прописује Европска Централна банка, почев од 26.04.2004. године, као дана доспелости обавезе, па до коначне исплате, у динарској противвредности по истом курсу. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се према њему усвоји тужбени захтев. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ накнади трошкове поступка у износу од 1.134.000,00 динара.

Одлучујући о жалби туженог Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж 3588/2014 од 29.11.2016. године, укинуо првостепену пресуду у ставу првом и трећем изреке и пресудио тако што је одбио као неоснован тужбени захтев којим је тужилац ББ тражио да се тужени обавезе да му на име неисплаћеног дела купопродајне цене,

исплати износ од 96.389,74 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате, са каматом по стопи коју за евро прописује Европска централна банка, почев од 26.04.2004. године, као дана доспелости обавезе, па до коначне исплате, у динарској противвредности по истом курсу. Обавезани су тужиоци да туженом солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 896.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац ББ је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а нема ни других повреда поступка због којих се ревизија може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, АА и ББ, овде тужиоци и ГГ, као продавци, закључили су са туженим ВВ, као купцем, уговор о продаји непокретности и машина дана 01.07.2000. године, којим су туженом пренели 7/10 свог сувласничког дела на пословној згради изграђеној на кат. парцели број .../... КО ..., у укупној површини од 550м² и 7/10 половних машина и опреме који су у члану 1 Уговора наведени под „...“ од броја ... до броја Тужени је, пре купопродајног уговора, био сувласник на непокретностима и покретним стварима које су предмет закљученог уговора са уделом од 3/10, ББ на непокретности са уделом 5/10, АА на покретним стварима са уделом 5/10, а ГГ на непокретностима и покретним стварима са уделом од 2/10. Купопродајна цена износила је 402.655 ДМ. Продавцу ГГ исплаћена је купопродајна цена према његовом сувласничком уделу. Према члану 3. закљученог уговора, тужени је, као купац, на дан закључења уговора, продавцу, овде тужиоцу АА, исплатио износ од 10.000 ДМ на име дела уговорене купопродајне цене, који представља и капару са обавезом да преостали износ уговорене продајне цене у износу 392.655 ДМ исплати тако што ће износ од 104.800 ДМ исплатити у готовом новцу и компензационо на начин и у роковима утврђеним уговором, а износ од 287.855 ДМ компензационо и то упошљавањем производних капацитета туженог као купца кроз вршење услуга обраде и израде делова и робе и то из досадашњег производног програма предузећа „ДД“ доо ... и из новоусвојених производних технологија и услуга, под условима који су ближе наведени у члану 3 закљученог уговора. Све напред наведено било је неспорно међу странкама. Према записнику од 05.04.2006. године, део купопродајне цене у износу од 96.389,74 евра није исплаћен тужиоцима. Рок за исплату купопродајне цене компензационо одређене у трајању од 18 месеци од дана ступања на снагу уговора је истекао, с тим што су уговорне стране постигле сагласност да се рок намирења купопродајне цене може продужити за случај да није обезбеђено континуирано месечно упошљавање капацитета и у уговореном обиму, а према члану 3 уговора. Обавезу упошљавања производних капацитета туженог у ..., сагласно одредби члана 3 закљученог уговора преузео је АА. Тужени је на записнику од

05.04.2006. године навео да је спреман да исплати остатак купопродајне цене и то упошљавањем производних капацитета од стране АА. На страни тужиоца ББ није уговорена обавеза упошљавања капацитета туженог. Тужилац АА у целости је намирен исплатом купопродајне цене, кроз робу, услуге и новчано. Тужилац ББ примио је од АА 7.000 ДМ на име купопродајне цене.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца ББ закључујући да је он своју обавезу према купцу испунио у целости предајом непокретности у државину туженом, јер он није преузео обавезу упошљавања капацитета туженог, а тужени није извршио противчинидбу, није исплатио уговорену цену, због чега је захтев тужиоца основан у смислу одредбе члана 454. став 1. ЗОО, а нема места примени члана 122. ЗОО у међусобном односу тужиоца и туженог. Како је утврђено да је тужилац АА намирен, првостепени суд је утврдио да нема правни интерес за вођење парнице па је у односу на овог тужиоца тужбени захтев одбио.

Другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев ББ, закључујући да је истакнути приговор неиспуњења уговора, од стране туженог, основан, јер се на спорни уговор и однос уговарача, странака у поступку има применити правило о истовременом испуњењу из члана 122. ЗОО из разлога што се тужилац ББ закључењем уговора, сагласио о начину исплате купопродајне цене уз услов о упошљавању капацитета туженог.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда, заснована је на погрешној примени материјалног права, на шта се основано указује ревизијом тужиоца.

Према члану 122. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да у двостраним уговорима ниједна страна није дужна испунити своју обавезу ако друга страна не испуни или није спремна да истовремено испуни своју обавезу, изузев ако је што друго уговорено или законом одређено, или ако што друго проистиче из природе посла, а ставом 2, да ако на суду једна страна истакне да није дужна испунити своју обавезу док и друга страна не испуни своју, суд ће јој наложити да испуни своју обавезу кад и друга страна испуни своју. Одредбом члана 454. став 1. ЗОО прописано је да се уговором о продаји обавезује продавац да пренесе на купца право својине на продату ствар и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да плати цену у новцу и преузме ствар.

У конкретном случају, тужени не спори да је у обавези да измири остатак купопродајне цене у износу од 96.398,74 евра у динарској противвредности, али је истакао приговор неиспуњења наводећи да ће своју обавезу испунити када и тужилачка страна испуни обавезу према њему, која је преузета уговором. Тужилац ББ, закљученим уговором није преузео никакву додатну обавезу, а своју обавезу предаје непокретности у државину туженог је испунио због чега је у смислу цитиране одредбе члана 454. ЗОО овлашћен да од туженог захтева испуњење обавезе коју је учинио неспорном, а то је да плати остатак купопродајне цене ББ. Тужилац АА, који је уговором једини преузео обавезу да упошљава капацитете туженог је намирен по закљученом уговору што кроз робу и услуге, што новчано, и једино је према њему

тужени могао да истиче приговор истовременог испуњења који произлази из одредбе члана 122. ЗОО. Како је АА испуњен део обавезе, а утврђено је и да је тужени продао непокретности и покретне ствари трећим лицима, то тужилац ББ овом тужбом основано потражује утврђени део обавезе туженог, на име свог дела обавезе коју је свакако испунио.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па је на основу чланова 153. став 1, 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП, тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 60.000,00 динара према важећој АТ, као и трошкове судске таксе за ревизију и одлуку по ревизији према важећој ТТ, у укупном износу од 195.000,00 динара, укупно износ од 255.000,00 динара, због чега је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић